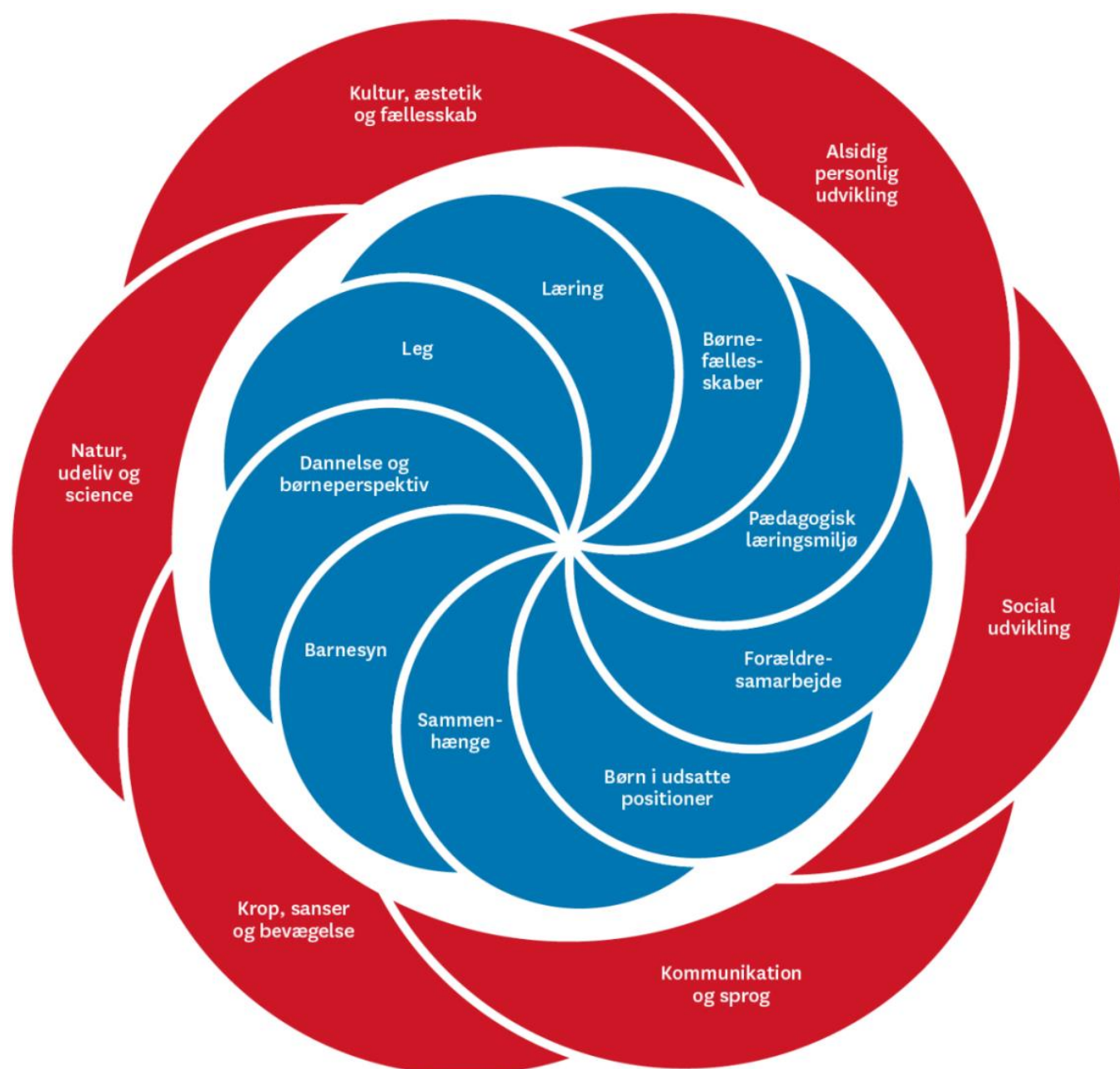


Pædagogisk Læreplan

for daginstitutionen

»Børnehuset Mælkebøtten



Indhold

Indledning	3
Vejledning til udarbejdelse af den pædagogiske læreplan.....	4
Praktiske oplysninger.....	5
Det pædagogiske grundlag.....	7
Barnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	8
Pædagogisk læringsmiljø.....	11
Samarbejde med forældre om børns læring.....	12
Børn i udsatte positioner.....	13
Sammenhæng til børnehaveklassen (kun gældende for kommende skolestartere)	13
De seks læreplanstemaer og 12 læringsmål	14
Alsidig personlig udvikling	15
Social udvikling.....	17
Kommunikation og sprog	19
Krop, sanser og bevægelse	20
Natur, udeliv og science	22
Kultur, æstetik og fællesskab.....	23
Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan	26
Inddragelse af lokalsamfundet (udarbejdes områdevis)	26
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø (udarbejdes af den enkelte daginstitution) ...	28
Værktøjskasse	29

Figur 1 Læreplansblomsten Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold. (Børne- og socialministeriet, 2018)

Egedal Kommunes skabelon for den pædagogiske læreplan er udarbejdet på baggrund af:

- Bekendtgørelse af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge, LBK nr. 176 af 25/02/2019
- Bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer, BEK nr 968 af 28/06/2018
- Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold (Børne- og socialministeriet, 2018)
- Skabelon til pædagogisk læreplan (Børne- og socialministeriet og Danmark Evalueringsinstitut, 2019)

Indledning

Alle dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv, efter dagtilbudslovens § 7.

Den pædagogiske læreplan udgør rammen for det pædagogiske arbejde, og den er et redskab til at skabe en fælles retning for det pædagogiske arbejde og samtidig sikre, at der arbejdes bevidst med pædagogik hele dagen i alle dagtilbud. Den pædagogiske læreplan er dynamisk og bruges til udvikling af pædagogisk praksis.

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag, læreplanstemaerne og læringsmål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Det pædagogiske grundlag består af ni elementer:

- Barnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber
- Pædagogisk læringsmiljø
- Forældresamarbejde
- Børn i udsatte positioner
- Sammenhæng til børnehaveklassen

Nogle elementer, eksempelvis barnesyn, skal altid være til stede, mens andre elementer, som eksempelvis

sammenhæng til børnehaveklassen, kan være mere til stede i nogle sammenhæng end andre.

Der er seks læreplanstemaer:

1. Alsidig personlig udvikling
2. Social udvikling
3. Kommunikation og sprog
4. Krop sanser og bevægelse
5. Natur udeliv og science
6. Kultur, æstetik og fællesskab

Læreplanstemaerne afspejler den brede læringsforståelse, som er i dagtilbuddene.

Der er fastsat to læringsmål for hvert læreplanstema. Disse udtrykker sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring, samtidig med at der sættes en fælles retning for det pædagogiske arbejde.

Den pædagogiske læreplan indeholder pædagogiske refleksioner og retningsgivende eksempler på, hvordan dagtilbuddene arbejder med at fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Vejledning til udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Organiseringen af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Planlægning af det pædagogiske arbejde tager afsæt i dagtilbudslovens § 8-10.

Alle daginstitutioner og dagplejen skal udarbejde en skriftlig pædagogisk læreplan for hele børnegruppen i alderen 0-2 år og for børnegruppen i alderen fra 3 år og frem til skolestart. Hvis børnene er organiseret i andre aldersgrupper, udarbejdes den pædagogiske læreplan på baggrund af denne organisering. Den pædagogiske læreplan skal evalueres mindst hvert andet år.

Udfyldelse af læreplanskabelonen

Denne pædagogiske læreplan er delt i to.

I første del beskrives det pædagogiske grundlag. Her beskrives med korte pædagogiske refleksioner, hvordan det enkelte dagtilbudsområde arbejder med det pædagogiske grundlag, og hvordan de enkelte elementer omsættes i området. Denne del af den pædagogiske læreplan udarbejdes i området.

Den anden del af den pædagogiske læreplan fokuserer på de seks læreplanstemaer og de 12 læringsmål,

og den tager afsæt i det pædagogiske grundlag. Det skal fremgå, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring, inden for og på tværs af de seks pædagogiske læreplanstemaer, og det skal fremgå, hvordan det understøtter læringsmålene. Til dette kan der eksempelvis anvendes praksisfortællinger som pædagogisk redskab. Anden del af den pædagogiske læreplan udarbejdes i den enkelte daginstitution.

Herudover beskrives til sidst i den pædagogiske læreplan, hvordan der arbejdes med inddragelse af lokalsamfundet og børnemiljøet.

Nationale krav til den pædagogiske læreplan

Det gælder for både det pædagogiske grundlag og læreplanstemaerne samt de 12 læringsmål, at indholdet er nationalt fastsat og beskrevet i Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold (Børne- og Socialministeriet 2018) og i Bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold og i seks læreplanstemaer (2018).

Du kan finde relevante links i værktøjskassen på side 20.

Praktiske oplysninger

Børnehuset Mælkebøtten er en integreret daginstitution med børn i alderen 0 – 6 år.

Vi er normeret til 22 vuggestuebørn og 42 børnehalebørn fordelt på 2 vuggestuegrupper med 11 børn og 2 børnehavestuer med 21 børn.

I Mælkebøtten er vi 12 medarbejdere og 1 daglig leder.

Vi har frokostordning. Vi får mad leveret fra Fru Hansens kælder, hvilket bliver tilberedt og anrettet indbydende af husets køkkenansvarlige.

- Adresse: Flodvej 15
- 2765 Smørum
- Åbningstider:
Mandag – Torsdag kl. 6.45-17.15
Fredag - kl. 6.45 – 16.15

Vi arbejder ud fra en pædagogik, hvor kommunikation og relationer er i højsædet, og vi bestræber os på at skabe de bedste forudsætninger for at barnets trivsel, udvikling og læring bliver så optimal som mulig.

Vi er et børnehus, hvor barnet får plads, støtte og mulighed for at udfolde og udvikle sig som individ og som en del af vores fællesskab.

I vores børnehus er der plads til den enkelte, fællesskabet, den impulsstyrede leg og ikke mindst til støtte, nærvær og omsorg.

Det enkelte barn bliver anerkendt, set, hørt og accepteret.

Vi bestræber os på at skabe en tryk og omsorgsfuld hverdag, hvor barnets trivsel kommer i første række. Vi bruger ICDP's 8 samspilstemaer, som pejlemærker for at gøre hverdagen så givende og lærerig for barnet som muligt.

De 8 samspilstemaer er:

- Vis positive følelser over for barnet – vis du er glad for barnet
- Juster dig i forhold til barnet og følg barnets initiativ/udspil
- Tal med barnet om de ting, barnet er optaget af og prøv at få en samtale i gang.
- Giv ros for det barnet klarer at gøre, og anerkend ham som den han er.
- Hjælp barnet med at samle sin opmærksomhed sådan, at I har fælles oplevelser af ting i omgivelserne.
- Giv mening til barnets oplevelse af omverdenen ved at beskrive det I oplever sammen og ved at vise følelser og entusiasme.
- Uddyb og giv forklaringer, når du oplever noget sammen med barnet.

- Hjælp barnet med at kontrollere sig selv ved at sætte grænser for det på en positiv måde – ved at vejlede det, vise positive alternativer og ved at planlægge sammen.

Selvhjulpethed er en stor del af det at gå i vores hus. Barnet er født med en vilje og en nysgerrighed til selv at ville. Det vil vi bevare ved at hjælpe barnet til selv at kunne. Det gør vi blandt andet ved at barnet selv skal tage tøj af og på, dække bord, smøre mad, rydde op, hjælpe venner med sko, jakke osv.

Barnet er en del af huset og skal derfor også ”yde en indsats” for at opnå en følelse af at være en del af fællesskabet. Det munder ud i en større social – og individuel forståelse, et større selvværd og mere selvtillid.

Vi er meget opmærksomme på, at barnets læring sker, fra det øjeblik barnet træder ind over dørtærsklen og ikke kun i de planlagte aktiviteter.

Der er læring og pædagogik dagen igennem, hvad enten vi er på badeværelset, i garderoben, på stuen eller på legepladsen. Vi skaber ro og tid, så barnet kan gøre tingene i sit eget tempo og derved føle sig set, forstået og anerkendt.

Vi er glade og tydelige voksne, som ser det enkelte barn og netop dets behov.

Vi sætter en ære i vores arbejde og i at yde det bedste, så barnet får mest muligt ud af dagen.

Det er vigtigt for børnene, at vi viser dem vores personlige grænser.

Børn udvikler sig harmonisk og sundt, hvis de voksne omkring dem er bevidste om deres personlige grænser og viser dem. Det er vigtigt for både børn og voksne at sætte grænser for sig selv, men nogle gange bliver vi nødt til at sætte grænser for børnene.

Ved at vise vores egne grænser, viser vi børnene, at vi er mennesker med følelser og meninger. Vi skal stå ved vores meninger og holdninger, men ikke gøre det blindt. Selvom vi er konsekvente, skal vi stadig anerkende børnenes holdninger, som muligvis kan få os til at skifte mening.

Når de voksne viser, hvordan det kan lade sig gøre, kan børnene også lære at mærke og udtrykke deres egne grænser.



Det pædagogiske grundlag

Det pædagogiske grundlag består af ni forskellige elementer, som danner grundlaget for, hvordan der arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle vores dagtilbud.

Først beskrives elementerne børnesyn, dannelse og børneperspektiv leg, læring og børnefællesskaber, dernæst beskrives det pædagogiske læringsmiljø og til sidst beskrives arbejdet med forældresamarbejde, børn i udsatte positioner og sammenhængen til børnehaveklassen.

Det pædagogiske grundlag beskrives områdevis.

Barnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Barnesyn

I Område Smørum opfatter vi det enkelte barn som unikt med egne følelser, holdninger og drømme for fremtiden. Det betyder, at det enkelte barn skal involveres og have indflydelse på egen situation.^[1] Det er væsentligt at vide, at kun i relationer med andre og i tilknytning til andre kan barnet vokse og lære.^[2]



Det at være barn har en værdi i sig selv, og i børnelivet skal der være plads, tid og ro til at være barn. Udgangspunktet er, at alle børn trives og udvikler sig, når de har passende udfordringer, ser mening og oplever anerkendelse og social samhørighed i forpligtende, rummelige og givende fællesskaber.

Vi møder hver dag barnet med nærhed ved at have øjenkontakt, være tilgængelig i børnehøjde og være opmærksom på barnets behov. Ligeledes bruger vi vores krop til at yde både fysisk og psykisk omsorg, så barnet mærker nærhed og tryghed.

Børn har som udgangspunkt altid positive intentioner. Vi er undersøgende og nysgerrige i forhold til barnets intentioner og behov og betragter altid barnet ud fra et ressourceorienteret perspektiv.

Vi arbejder også med børnesynet i den børneinitierede leg, hvor de pædagogisk professionelle hjælper og guider børnene med at sætte ord på egne og andre børns intentioner i en empatisk og positiv tone.

Dannelse og børneperspektiv

Børn skal føle sig set og forstået og opleve at have en demokratisk stemme. Børn skal være aktive medskabere af deres egen læring og udvikling inden for rammer, som de voksne har ansvaret for. Der skal lyttes til børnenes oplevelse af, hvordan det er at være i dagtilbud. Hvordan er deres oplevelse af, om de mestrer, kan finde mening og hører til? Børns oplevelse af indflydelse er en tidlig del af deres dannelsesproces og af udviklingen af demokratisk forståelse.

I Område Smørum understøtter vi børnenes mestring af eget liv ved aktivt at arbejde med hverdagslivets læring og udviklingen af barnets selvstændighed. Vi arbejder målrettet med de pædagogiske rutiner, såsom måltidet og påklædning, da disse gentagelser og rutiner er umiddelbart meningsskabende for børnene og genkendelige fra deres andre livssammenhænge. Genkendeligheden og gentagelsen i rutinerne skaber forudsigelighed, som på sigt skaber handlingsrum, som børnene selvstændigt kan navigere i. Børnene ved, hvad der forventes af dem, og de kan derfor agere selvstændigt heri.

Det er blandt andet gennem de pædagogiske rutiner, at vi sikrer børnenes medbestemmelse. Når børnene ved, hvad der skal ske og kan forudsige de handlinger, som rutinerne påkalder, kan de bidrage. Her anser vi, i fuld overensstemmelse med vores børnesyn, børnenes bidrag som vigtige og væsentlige elementer i vores pædagogiske arbejde og fællesskab.

Endvidere arbejder vi f.eks. med dannelse og børneperspektivet til samling, hvor vi i vores planlægning og praksis sørger for plads til at der arbejdes systematisk med at inddrage børnenes perspektiver og dannelse. Vi er lyttende, understøttende og giver børnene tid til refleksion.

Ligeledes arbejder vi med børnenes mestring og ret til medbestemmelse ved at understøtte børnenes sproglige og følelsesmæssige udvikling, så deres evne til at handle og tænke selvstændigt erfares og udvides.

Leg

Børns leg er grundlæggende for deres sociale og personlige læring og udvikling, og legen har en værdi i sig selv. Leg betyder både børns spontane leg på deres helt egne præmisser, og den leg, der igangsættes, rammesættes og eventuelt understøttes af de voksne omkring børnene.

I Område Smørum anser vi legen som grundlæggende for understøttelsen af børnenes sociale og personlige udvikling. Det er i legen, at børnene afprøver sig selv, skaber nære relationer til andre børn og venskaber opstår. Legen har derfor en helt særlig værdi, og det kan være svært at blive en del af børnefællesskabet, hvis man ikke kan indgå i legen.

Vores praksis tager derfor udgangspunkt i en balance mellem den børneinitierede og den voksenorganiserede leg. Vi balancerer mellem de to gennem vores børnesyn og børneperspektiv, der tager udgangspunkt i den enkeltes forudsætninger, og det, at vi positionerer os efter barnet eller børnegruppens behov. Det gør vi ved at de voksne er bevidste om at justere sig i forhold til børnenes læring og kan både gå foran, ved siden af eller bagved. Har vi f.eks. et barn, som vi oplever ikke er en del af fællesskabet hjælper vi barnet ind i legen og giver barnet støtte og strategier til, hvordan det kommer ind i fællesskabet.

Ligeledes er vi opmærksomme på, at den fysiske indretning, både ude og inde, er en facilitator for børnenes leg, fællesskab og fordybelse. Vi arbejder derfor meget målrettet med det fysiske rum, så der skabes plads til både spontan og organiseret leg.

Har du bare leget i dag?



Læring

Læring er en livslang proces, hvor barnet tilegner sig kundskaber og færdigheder. Motivation og passende udfordringer har betydning for at lære og udvikle sig – både som individ og som del af et fællesskab. Børn har brug for voksne, der sætter rammer, guider og vil noget med dem, men de har også brug for plads til at være sig selv og til at gøre deres egne erfaringer.

Børn lærer ved at udforske deres omverden med krop og sanser, ved at blive mødt af spørgsmål og udfordringer og ved selv at undres og stille spørgsmål. Børn lærer også ved at eksperimentere, prøve sig frem, fejle, gøre opdagelser og finde løsninger. Børn lærer gennem kommunikation, udveksling og sociale interaktioner med de andre børn og de voksne i dagtilbuddet.

I Område Smørum er relationerne mellem børn og voksne af stor betydning for den læring barnet tilegner sig. Vi lærer sammen og den fælles læring skaber fælles erindring. At øve sig er en del af læreprocessen og den voksne understøtter barnets refleksion over egen læring samt guider, vejleder og støtter barnet ud fra individuelle behov.

Vi arbejder med relationsdannelse mellem børn og voksne, hvor ICDP er et redskab til at øge kvaliteten af samspillet og relationen mellem børn og voksne. Vi som pædagogisk professionelle følger barnets initiativ og supplerer til en meningsskabende dialog, leg og hverdag.

I Område Smørum arbejdes ud fra en bevidsthed om, at der er læring i alt. Barnet inddrages i de daglige rutiner - eks. måltid og garderobe. Den pædagogisk professionelle er ansvarlig for at skabe et læringsmiljø som fremmer denne læring – både den intenderede læring, men også læringen om den positive og udviklingsstøttende relation.

Der skabes inspirerende læringsmiljøer, der understøtter barnets egen nysgerrighed og undersøgende tilgang. Vi følger børnenes spor og bygger videre på dette. F.eks. før en tur er børnene blevet forberedt på at de skal ud at kigge på fugle, undervejs ændres fokus, fordi børnene begynder at lege fangeleg, hvorefter det oprindelige fokus genoptages.

Børnefællesskaber

Fællesskaber udgøres af dem vi er, og det vi laver sammen. Alle børn i Område Smørum skal føle sig som en værdsat og meningsfuld deltager i et fællesskab, og fællesskaberne skal have noget at byde på for alle børn. Leg, læring, udvikling og dannelse sker i børnefællesskaber, som de voksne sætter rammerne for.

Vi arbejder f.eks. med fokus på børnefællesskaber ved at give mulighed for at børnene i dagtilbuddene kan skabe relationer på tværs af grupper, alder, køn og kultur. Vores opgave er, at børnene får mulighed for at opleve nye sider hos hinanden og dermed danne nye fællesskaber og relationer, hvor barnet kan udvikle sig.

Det er de pædagogisk professionelles ansvar at understøtte børnenes mentaliseringsevne ved at facilitere positivt samspil i børnegruppen, som skal skabe grobund for gensidige og jævnbyrdige relationer mellem børnene. Det gør vi bl.a. ved at hjælpe børnene med, at afkode de andre børns følelser, altså - hvordan reagerer andre på min handling? Det gør vi ved, at give børnene redskaber til, at mestre dette. F.eks. at barnet lærer at sige fra på en god måde, hvis dets grænse bliver overtrådt. Vi sætter ord på børnenes følelser f.eks. når Gurli slår Søren i hovedet med en traktor, så gør det ondt på Søren og han bliver ked af det.

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan I hele dagen arbejder med at skabe et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Tag udgangspunkt i følgende situationer:

- leg
- planlagte vokseninitierede aktiviteter
- spontane aktiviteter
- børneinitierede aktiviteter
- daglige rutiner

Det pædagogiske læringsmiljø skal tage afsæt i det pædagogiske grundlags øvrige elementer.

I Område Smørum skal det pædagogiske læringsmiljø blandt andet give barnet mulighed for at eksperimentere og bruge fantasien, lege forskellige og udviklende lege og bruge både de følelsesmæssige, sociale og kognitive kompetencer.

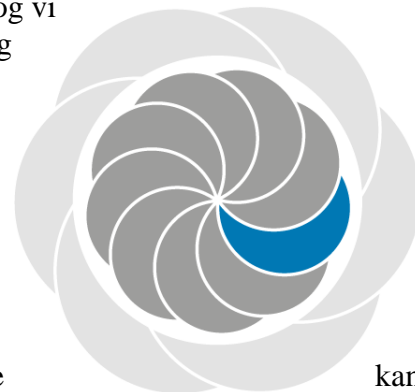
I Område Smørum er det pædagogiske læringsmiljø til stede hele dagen fra modtagelsen om morgenen til de sene eftermiddagstimer. Det betyder, at det pædagogiske læringsmiljø i forbindelse med både børnenes leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter og daglige rutiner som f.eks. bleskift, frokost, oprydning, når børnene tager tøjet på og af i garderoben mv., skal give børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Dette gøres bl.a. ved at vi arbejder med voksenorden, så alle voksne er klar over hvilken rolle de har i forhold til den enkelte situation og børnene. Endvidere arbejder vi med dynamiske læringsmiljøer, hvorfor vi altid tilpasser hverdagen efter den aktuelle børnegruppe og deres behov. Vores læringsmiljøer bærer derfor præg af foranderlighed og fleksibilitet i overensstemmelse med vores børnesyn og børneperspektiv.



I område Smørum lægger vi vægt på den daglige kontakt med forældrene og vi synliggør og informerer forældre om barnets hverdag i det daglige møde og på Famly.

Vi anser forældrene som de vigtigste personer i barnets liv og som afgørende ressourcer i samarbejdet om barnets trivsel, udvikling, dannelse og læring. Vi har derfor et stort fokus på at skabe et frugtbart samarbejde mellem de pædagogisk professionelle og forældre - både gennem samskabelse, forventningsafstemning og samtaler; men som en af de væsentligste elementer vægter vi i særlig grad den daglige, nære kommunikation med forældrene. Her gives der mulighed for, at forældrene bidrage ind i det daglige samarbejde med vigtige perspektiver og viden om barnet. vi, fordi vores og forældrenes fælles tilgang og samarbejde om barnet, bedst understøtter barnets trivsel og udvikling. Vi anser derfor det uformelle møde i hverdagen, som stedet hvor tilliden, relationen og det gode samarbejde udspringer.



kan
Dette gør

Formelt rammesættes forældresamarbejdet gennem rundvisninger, forældresamtaler i form af opstartssamtaler, trivselssamtaler og overleveringssamtaler. Ved behov kan der aftales statussamtaler eller samtaler i forbindelse med konsultativt forum. I det formelle møde er det, det pædagogiske personale eller den pædagogiske leder, der kontakter forældrene med henblik på at aftale mødet.

Endvidere er alle forældre til enhver tid velkomne til at kontakte det pædagogiske personale til en uformel snak/samtale. Ligeledes afholdes der i alle afdelinger f.eks. forældrearbejdsdage, sommer- og eller julefester, samt andre lokale arrangementer hvor forældrene er med i planlægningen og inviteres indenfor. Alle huse har forældreråd som orienteres om pædagogiske tiltag, de kommer med ideer og spørger ind til den pædagogiske praksis. Det giver gode diskussioner og refleksioner i forældrerådet omkring børnenes hverdag.

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan der skabes et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes:

I kraft af vores barnesyn, arbejder vi i Område Smørum med børn i udsatte positioner ud fra en individuel tilgang. Vi anerkender, at børn lærer på forskellig vis, og vi tager udgangspunkt i det enkelte barns forudsætninger og behov – dernæst tilrettelægger vi vores pædagogiske indsats. Relationen, tryghed og tillid kommer forud for og er kerneopgaven i al vores pædagogiske arbejde. Vi understøtter derfor det enkelte barn ved at give det redskaberne til at opnå trivsel og ny læring. Disse redskaber er forskellige fra situation til situation og fra relation til relation.

Der skal være tydelig struktur omkring rutiner og dagligdagen for det enkelte barn så det skaber tryghed og genkendelighed. Vi arbejder i små grupper og med primær voksne, så børnene udvikles i trygge omgivelser samt med hensyntagende til deres individuelle behov.

Børn i udsatte positioner skal være en betydelig del af fællesskabet, ligesom deres forældre er tilsvarende betydningsfulde i forældreskabet.

Vi samarbejder med forældre og fagpersoner i forvaltningen omkring børnene, hvis behovet er der. Endvidere arbejder vi med handleplaner, der laves i samarbejde med forældrene, hvor der beskrives hvilke eller hvilken udfordring børnene skal øve sig på med hjælp fra de voksne.

Sammenhæng til børnehaveklassen (kun gældende for kommende skolestartere)

Sammenhæng i børnenes liv betyder, at skolen bygger videre på et tydeligt børneperspektiv, der tager over, hvor dagtilbuddet slipper. I område Smørum vil vi i børnenes sidste år i dagtilbud etablere pædagogiske læringsmiljøer, der understøtter børnenes sociale kompetencer og færdigheder som vedholdenhed og fordybelse. Derved forberedes de på at møde nye sociale og faglige sammenhænge med tro på egne evner, nysgerrighed og gå-på-mod.

Storbørnsgrupperne arbejder alle med aktiviteter, der er målrettet børnenes udviklingstrin og formålet med de pædagogiske læringsmiljøer og aktiviteter er, at børnene bliver mere bevidste om egne ressourcer, bliver livsduelige og vedholdende samt selvhjulpne. Storbørnsgruppernes pædagogiske læringsmiljøer etableres på baggrund af dagtilbuddets helhedsorienterede barnesyn og har fokus på barnets sproglige, sociale, personlige og motoriske kompetencer. Det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbud tilbyder også børnene mulighed for at udvikle faglige færdigheder i form af leg med bogstaver, tal, mønstre, former m.v.

I løbet af foråret vil der komme SFO personale på besøg i husene og storegrupperne tager på besøg i skolen.



De seks læreplanstemaer og 12 læringsmål

Det skal fremgå, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring, inden for og på tværs af de seks pædagogiske læreplanstemaer:

1. Alsidig personlig udvikling
2. Social udvikling
3. Kommunikation og sprog
4. Krop, sanser og bevægelse
5. Natur, udeliv og science
6. Kultur, æstetik og fællesskab



Der er fastsat to pædagogiske mål for hvert læreplanstema.

Målene udtrykker sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Denne del udarbejdes af den enkelte daginstitution.

Alsidig personlig udvikling



Pædagogiske mål for temaet:

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn, social og kulturel baggrund.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Barnets alsidige og personlige udvikling

Det er vigtigt, at børn får mulighed for at få et nuanceret kendskab til både sig selv og andre. Børns personlige udvikling trives bedst i en omverden, der er lydhør og medlevende og med voksne, som engagerer sig og er nærværende.

Samtidig med at børn skal have mulighed for at opleve sig selv som afholdte og værdsatte og beskyttet af fællesskabet, skal de også lære at se og forstå samspillet og de konflikter, der opstår i relationer med andre – såvel børn som voksne.

Vi lægger stor vægt på at bevare og styrke børnenes selvværd og hjælper dem med at få en stor selvtillid.

De to begreber defineres forskelligt:

Selvværd er vores viden om os selv og oplevelse af, hvem vi er. Et sundt selvværd defineres som: ”Jeg er god nok, som jeg er, og har værdi som menneske.”

Vi vil hjælpe børnene med at bevare det naturlige selvværd, de har, fra de er helt spæde.

Selvtillid er bevidstheden om det, vi kan præstere – det vi er gode eller dårlige til.

Vi prøver at give børnene en bedre selvtillid ved at rose og opmuntre, når de laver forskellige aktiviteter. Det kan f.eks. være et barn, der griber en bold. Rosen vil være individuel alt efter, hvem der griber bolden. Et barn der griber bolden for første gang, vil have et større behov for ros og opmærksomhed, end et barn som griber bolden ofte. I hver enkelt situation tages de individuelle faktorer i betragtning.

Vi vil vise det enkelte barn, at det har nogle indre kvaliteter, og at vi gerne vil drage omsorg for dets væsen. Det gør vi ved at tage det enkelte barn alvorligt og lytte uden fordomme og uden at være bedrevidende.

Vi hjælper dem med at få et godt selvværd ved at skelne mellem, det vi er (væren), og det vi gør (gøren).

VÆREN er det, der er inden i os - følelser og stemninger.

Glæde, vrede (at være irriteret), sorg (at være ked af det) og angst (at være bange/nervøs)

GØREN er alt det vi gør - vores handlinger.

Vi handler ud fra de følelser, der er i os.

Det er især vigtigt, at vi er opmærksomme på, hvad vi voksne selv er, og hvordan vi agerer ud fra de følelser, der er inden i os.

Vi voksne skal være meget bevidste om vores følelsesstemning. Vi skal være i stand til på en omsorgsfuld og kærlig måde at indgå i et samspil uden fordømmelse, og uden at vore egne følelser løber af med os.

Vi voksne bør være klare, entydige, ledende og anvisende. Det er vigtigt, at vi sætter personlige grænser for børnene. Det betyder, at vi skal formå empatisk identifikation, dvs. ikke blive en del af barnets følelser ved f.eks. at reagere med vrede, når barnet er vredt, eller med overbeskyttelse når barnet er mut.

Praksisfortælling.

Vuggestuen

Efter frokost går der en voksen på toilettet med 1-3 børn. Børnene bliver bedt om at finde deres kurv, tage deres tøj af og ligge det op i deres kurv. Børnene tager selv deres ble af, smider den i skraldespanden og tisser efter tur på toilettet.

I denne situation ligger der vægt på, at den voksne er i tæt dialog med børnene, er nærværende og omsorgsfulde, som skal bidrage med at styrke deres selvværd, selvtillid og den generelle personlige udvikling.

Jeg har 3 børn med ud på toilettet Ellen, Alberte og Alfred. Vi går stille og rolig ind og Alberte får at vide at hun skal tage sin kurv og begynde at tage tøjet af, Alfred og Ellen får sammen besked. Jeg sætter mig på skamlen og de går i gang.

Ellen synes det er svært og sidder på gulvet og siger jeg kan ikke. Alfred og Alberte er i fuld gang med at tage tøj af. Jeg siger til Ellen hvor er dine tær og på den måde bliver Ellen opmærksom på at starte et sted af gangen. Hun tager sokkerne af og går igen i stå, så jeg guider hende igennem hele hendes krop. Ellen får en succes oplevelse og jeg kan mærke hun er stolt over at hun får taget alt tøjet af. Jeg siger du kan jo godt og hun siger ja jeg kan godt.

Alfred og Alberte har i mellem tiden taget deres tøj af og deres ble af. De 2 andre er selvkørende. De tager ble af og vi snakker om at sætte sig på wc. Alfred vil ikke han og han bakker væk fra toilettet og ryster på hovedet. Jeg siger kunne du tænke dig at prøve, jeg vil godt holde dig i hånden. Men Alfred vil ikke og jeg siger ok kom så får du ble på. Han går ud. Alberte tager alt tøjet af lægger det i sin kurv og tisser på wc og får ble på. Hun kan det hele selv men elsker at snakke og være nærværende.

„„„„„„„„„„

Børnehaven:

Julie sidder i garderoben med T og nogle andre børn. De skal på legepladsen og er derfor ved at tage overtøj på. Julie guider T i forhold til selv at forsøge at tage flyverdragt og støvler på. Julie vender et øjeblik sin opmærksomhed mod et af de andre børn og i mellemtiden begynder T at tage tøjet og støvlerne på, på egen hånd. Hun lykkes med det og bliver så begejstret at hun hopper op og ned, samt hviner af glæde. Julie roser hende imens hun har øjenkontakt med T, smiler til hende og giver hende et kram.

Situationen i garderoben giver barnet mulighed for at udforske og erfare egne potentialer/udviklingsmuligheder i tæt samspil med en nærværende voksen, i et læringsmiljø præget af omsorg og tryghed. Barnet bliver støttet i selv at kunne/prøve selv og roses derefter. Den voksne deler barnets glæde og hjælper med til at øge både selvværd og selvtillid.

Social udvikling

Pædagogiske mål for temaet:

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.



Barnets sociale kompetencer

Det er vigtigt, at barnet kan indgå i fællesskaber og får kompetencer til selv at skabe nye relationer.

Det kan gøres ved at arbejde på tværs af stuerne. Skabe os et fælles tredje.

Vi skal hjælpe barnet til at få en grundlæggende tryghed i fællesskabet, og styrke dets selvværd, så barnet har mod på at turde tilvælge nye fællesskaber.

Barnet skal have en følelse af og en forståelse for, hvordan man i et fællesskab bruger alles ressourcer.

Ved f.eks. at lave fælles projekter, hvor børnene deltager og selv byder ind. Et andet eksempel er at arbejde med sansning med fokus på de forskellige intelligenser.

Barnet skal lære at kunne bruge sin ret til at give sin mening til kende i legefællesskaber og at kunne bøje sig for andres meninger.

Vi voksne skal støtte og hjælpe børnene til at blive gode til at forhandle i legefællesskaber.

Børnene skal også lære at vente på tur, høre på andres ideer og skal kunne forstå, at andre kan have en anden mening.

Barnet skal også lære at det nogle gange "bare" er de voksne, der bestemmer, og ikke altid have lange forklaringer. Et eksempel kunne være, hvornår vi skal på legepladsen.

Vi taler med barnet i situationer, hvor barnet oplever stærke følelser, som f.eks. i en svær aflevering, hvor barnet ind i mellem kan være både ked af det og vred over, at mor og far skal gå. I disse situationer hjælper vi barnet med at sætte ord på følelserne – f.eks. "Jeg kan se, det er smadder svært for dig, at mor skal gå i dag." Vi bliver hos barnet og tager del i det svære, og vi oplever, at børnene bliver trygge og rolige, når de opdager, at nogen har forståelse for deres følelser og kan rumme dem.

Empati skal hjælpe barnet til at forstå sig selv som et afgrænset menneske, der har ret til at føle som det gør (vrede, glæde, sorg og angst), og vi voksne skal rumme det uden at være dømmende. Personalets opgave er

at hjælpe barnet til at rumme og håndtere de forskellige følelser uden at skade/drille andre. Målet med at arbejde med empati er også, at barnet lærer/ bliver gjort opmærksom på, hvordan man udviser empati for andre.

Praksisfortælling.

Vuggestuen:

Jeg fortæller om de 3 bukkebruse. Vi har en kuffert i huset hvor i der ligger 3 bukkebruse 1 trolde og en bro. Jeg sætter det i midten på et bord så alle kan se. Børnene ved når jeg henter den at nu skal vi fortælle. Børnene er med.

Vi har en dialog om hvad er der i den og jeg udvælger hvem der sidder med tingene. De er alle med til at lave de lyde som de forskellige bukkebruse laver og trolden siger hvem er det der tramper på min bro.

Jeg har nu lavet denne aktivitet i 2 ½ måned. Og kan se en udvikling. Fra da de startede var de forsigtige og vidste ikke helt hvad de skulle, men nu ved de hvad det handler om. Og de er med og kan godt vente på tur og er blevet en del af historien.

Børnehaven:

Der er afslapning på grøn stue og børnene ligger med hver deres tæppe på gulvet, og der afspilles en lydbog børnene kan lytte efter mens de slapper af.

L en dreng på 3 ligger meget uroligt og generer og driller de andre børn med sin adfærd. Jeg vælger at tage ham hen til mig og ligge min arm hen over ham for at forsøge at skabe en ro i ham.

Han fjerner min arm og jeg nøjes derefter med at sætte mig ved siden af ham.

A en pige på 5 deltager i afslapningen den dag. Hun ligger ved siden af ham, og vender sig om og smiler til ham og ær ham på kinden og i håret. L afviser hende først, men A fortsætter, og efter få sekunder accepterer L hendes nærvær og kærtegn smiler til hende og slapper af og ligger stille.

Resten af afslapningens time ligger A og nusser ham og de ligger begge stille.

Relation, omsorg, ansvar, overblik

Jeg forsøger først at skabe en relation til L men bliver afvist klart og tydeligt. Jeg accepterer hans grænsesætning.

A skaber derefter en relation til L, og bidrager med sin omsorg og nærvær til hans trivsel. Hun kan mærke hans motoriske uro og hjælper ham med at skabe ro ved at nusse og æ ham.



Kommunikation og sprog

Pædagogiske mål for temaet:

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Barnets sproglige udvikling

Vi sprogvurderer alle de treårige for at imødekomme eventuelle sprogvanskeligheder. Vi har mulighed for at få sparring med vores tilknyttede talepædagog.

Vi bruger rim, remser og sange i vores hverdag. Det gør vi, fordi børnene elsker det og for at stimulere børnenes sproglige udvikling.

Vi har bevidst valgt at alle børnebøger er nede i børnehøjde, så de selv kan tage dem.

Vi arbejder med dialogisk læsning, hvor vi ud over at læse højt fra en bog, også snakker med børnene om indholdet, og snakker om deres tanker og følelser i forbindelsen med bogen.

Vi italesætter handlinger, ting og følelser i hverdagen for at styrke børnenes ordforråd, udtale og kommunikative kompetencer.

””””””””

Praksisfortælling.

Vuggestuen:

Hver morgen holder vi samling i 20 til 30 min, hvor vi snakker om fx hvad børnene har lavet i weekenden, eller dagen før.

Til samling finder hvert barn en pude at side på og sætter sig rundt om tæppet på stuen. Både børn og voksne sidder ned, så vi alle er med. Vi snakker om hvem der er kommet og hvilke sange vi skal synge. Alle børn er gode til at sidde stille på deres pude og være aktivt med i samtaler med valg af sang og farve. Hvert barn for lov at vælge en farve eller et dyr, der bliver snakket om farven og evt dyret. Før hver sang tæller vi til 4, og efter hver endt sang, klapper vi i hænderne og siger, jaaaa.

””””””””

Børnehaven:

Hver morgen holder myrerne samling med udgangspunkt i fællesskabet og det enkelte barn.

Vi synger, vi leger og vi snakker om egne oplevelser. De voksne støtter børnene i at give og få plads i gruppen. På skift kan børnene få lov til at være med til at bestemme forløbet såsom sange og lege.

Da vi i gruppen startede op på den daglige samling havde "Ole" svært ved at deltage. Han var genert og tilbagetrukket, når mor afleverede ham. Han ville ikke sidde med i rundkredsen, men i stedet sidde afsides og kigge på og gemme sig lidt. Det fik han lov til. Som tiden gik blev han mere nysgerrig og modig og kommer med i rundkredsen. I dag deltager han i samlingen.

F.eks.. Alle børn sidder i rundkreds på gulvet. Den voksne spørger om Ole kunne tænke sig at bestemme hvad der skal synges og leges i dag. Ole er lidt genert. Den voksne støtter ham ved at stille ham nogle spørgsmål som gør det lettere for ham at sætte ord på sine tanker og ideer.

Ole vælger at gruppen skal lege "En elefant kom marcherende". Dette er en leg som han i forvejen har snakket rigtig meget om. Her får han mulighed for at igangsætte og gå forrest i legen. Dog med den voksne i hånden til at støtte sig. Ole stråler af glæde og lever sig meget ind i legen. De andre børn er positive og viser samme glæde og anerkender at Ole er den der går forrest. Alle børn deltager, legen er vellykket.

Når vi holder samling for børnene på denne måde, støtter vi dem i at udvikle deres sprog, forstå sig selv, hinanden og deres omverden. Det giver dem erfaringer til at kommunikere og sprogliggøre deres tanker, behov og ideer, som de kan anvende i sociale fællesskaber.

„„„„„„„„„„„„„„„„

Krop, sanser og bevægelse



Pædagogiske mål for temaet:

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Barnets motoriske udvikling

Det er vigtigt at alle børn i Mælkebøtten udfolder sig fysisk hver dag og får stimuleret deres grov og fin motorik. Vi tilpasser aktiviteterne til den respektive aldersgruppe.

Vi har fokus på at etablere fysiske rammer som skaber grobund for god motorisk udvikling. Vi forsøger at udvikle og vedligeholde tydelige læringsmiljøer (rum i rummene hvor det er tydeligt hvad formålet er for børnene).

Vi holder samling i ugens løb i aldersopdelte grupper. Her snakker vi om forskellige hverdagsting, vi synger sange og laver sanglege.

I hverdagen bruger vi meget tid på at lære børnene at blive selvhjulpne, ved at f. eks. barnet selv tager tøjet af og på. Børnene skal selv rydde det op de har leget med, og andre gange rydder vi op i fællesskab.

Vi har bevidst indrettet huset så der også er plads til fysiske aktiviteter.

Vi har en stor, spændende og udfordrende legeplads, hvor børnehalebørnene er ude hver dag, og nogle gange flere gange om dagen.

Den anden onsdag i juni har vi idrætsdag sammen med de andre institutioner i område Smørum.

Vi tager på ture i nærmiljøet, hvor vi løber, kravler og triller på bakkerne. Alt efter årstiden kælker vi, plukker blomster og samler spændende ting og sager. Vi bruger de nærliggende legepladser med fugleredegrynger og andre motoriske udfordringer, vi ikke har i Mælkebøtten.

Praksisfortælling.

Vuggestuen:

Mandag morgen går vuggestuen på tur ned til en stor græsplæne. Inden vi går, skal børnene prøve at tage deres tøj på, På turen derved, går vi to og to i hånd, vi kigger vi på snegle, store pinde og snakker om vejret. Da vi når ned til græsset, for børnene lov at løbe ned ad bakken, enkle børn går ved siden af en voksen og vil holde i hånd, da de ikke har lyst til at løbe. Vi leger fange leg, ruller i græsset, kaster med blade, og rigtig får mærket og brugt vores kroppe.

Børnehaven:

Til samling igangsætter de voksne egne eller børnenes ønsker om forskellige bevægelses lege.

Det kan f.eks. være: "Hoved skulder knæ og tå", "Peters hammer" eller "æbler og pærer" som alle er sanglege hvor kroppens sanser og bevægelser skal kordineres.

Her har de voksne fokus på at alle børn oplever krops og bevægelses glæde.

F.eks.. Nikolaj er en dreng, som syntes det er svært at være i fokus. Han trækker sig lidt og skal støttes i at være med, når det er lege hvor man på skift er i fokus. Det er svært for ham.

De voksne har observeret, at når det er lege som inkluderer alle børn samtidig så er Nikolaj mere tryk og deltagende.

F.eks. i legen "En lille and med vinge" Her skal alle børn undervejs inddrage forskellige kropsdele som skal være i bevægelse samtidig. Det syntes børnene er sjovt og udfordrende. Det er tilladt at fjolle og ikke at

kunne det samme. Legen slutter med en nem og hurtig bevægelse som alle børn kan. Alle griner og har det sjovt i fællesskab, samtidig med at de udforsker kroppens forskellige funktioner.

Vi bruger legen som pædagogisk læringsmiljø til at understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer kroppen på forskellige måder. Vi giver børnene mulighed for at opleve krops og bevægelsesglæde så de bliver fortrolige med kroppens forskellige funktioner, sanser og bevægelser.

Natur, udeliv og science

Pædagogiske mål for temaet:

1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundenhed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.

2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.



Barnets naturforståelse

Det er vigtigt at vi styrker og udvikler børnenes evne til at søge information, giver dem mulighed for at eksperimentere, udforske, bruge deres fantasi, når det handler om natur og naturfænomener. (Hvad sker der f. eks. når man blander vand og jord).

Det er vigtigt at børnene lærer at respektere og får et godt kendskab til naturen på mange planer. Vi har f. eks. temauger om krible krabledyr, bondegårdsdyr, fra jord til bord, vand m.m.

Vi er meget opmærksomme på at bruge børnenes nysgerrighed og undre os sammen med dem.

Vi bruger vores legeplads til at gå på opdagelse i naturen og blive klogere. Her er vores udendørs terrarium meget vigtigt. Vi laver kreative ting af materialer, vi har samlet i naturen.

Vi introducerer børnene for logisk tænkning og lærer dem kategorier som vægt, form og antal.

Praksisfortælling.

Vuggestuen:

Vi er på legepladsen med børnene.

4 børn vil godt op og gyng og heldigvis har vi en gyng til mange.

De kommer op og sidder og hygger sig.

Vi får en god snak om at der pludselig sidder en fugl i busken.

Børnene er meget interesseret i hvad farve den er og hvor stor den er. Så vi får en god snak om fugle og hvad man kan finde på legepladsen

Børnehaven:

Børnene er på legepladsen. V en dreng på 5 finder straks en spand og en skovl. Han og K en dreng på 5 forsvinder ned i skoven sammen for at grave.

De finder smådyr, primært orme og kommer glædestrålende og højlydte og viser mig deres fund. Flere af vennerne kommer løbende og deltager i snakken ("Nej, hvor er der mange!", "Se den store lange!", "Hvor fandt i dem?"). Flere børn løber ud for at finde orme. R kommer tilbage med en larve. En bideorm, som han kalder den. Jeg fortæller ham, at det er en larve. "Se den har ben. En orm har ingen ben!". "Den bed mig! Derfor kalder jeg den en bideorm", siger R. De andre nikker lidt skræmte og anerkendende. Vi finder naturopslagsbogen frem og kikker sammen i den. Vi finder ud af, at det er en Oldenborre larve, en bille. Regnormene læser vi også om. Børnene er meget engagerede og optagede af alle de andre smådyr, de ser i bogen.

Børnene udforsker gennem graveriet naturen på legepladsen. Vi understøtter deres nysgerrighed, ved at tage del i legen og vise vej, ved selv at have en undersøgende, undrende og nysgerrig tilgang. Vi bidrager med viden og giver dem lyst til at fortsætte og udbygge deres kendskab til smådyr og deres levesteder.

Kultur, æstetik og fællesskab

Pædagogiske mål for temaet:

1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.

2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.



Barnets kulturelle udtryksformer og værdier

Det er vigtigt, at børnene får kendskab til forskellige kulturelle udtryksformer og værdier, styrker og bruger deres sanser gennem musik, tegning, dramatik, ler mv.

Vi vil gerne styrke børnenes interesse og glæde ved at skabe og være skabende.

Vi har kreative aktiviteter som et tilbud for børnene i hverdagen, som de kan til - eller fravælge. Vi voksne kan dog opfordre det enkelte barn, til at deltage hvis vi vurderer, at barnet ikke er bevidst om, hvad det fravælger, eller hvis barnet har behov for en specifik stimulering af f.eks. finmotorikken.

Aktiviteten kan være valgt ud fra børnenes interesse. F.eks. kan børnene være meget optaget af riddere, og den voksne finder sammen med børnene ud af at lave sværd og skjolde. Aktiviteten kan også vælges ud fra den voksnes interesse eller mål.

Inden start af en kreativ aktivitet gør den voksne sig nogle tanker omkring formålet. Det kan være at træne finmotorikken, øve farvelære, træne koncentrationen og fordybelsen. I aktiviteten vil børnene desuden opleve nærvær og en god snak med den voksne og de andre børn, der deltager.

Vi arbejder med årets traditioner, som påske, halloween, jul og fastelavn.

Den voksnes rolle i den kreative aktivitet er bl.a. at sikre en god proces. Vi skal hjælpe hvis barnet har brug for det og være inspirerende.

Populært sagt: skal vi gå foran – ved siden af – eller bagved, alt efter hvad vi kan se, barnet har behov for.

Praksisfortællinger.

Vuggestuen:

Vi sidder til spisning i vuggestuen, der er fire børn på de "stores" bord. Børne har faste pladser, så de ved hvor de skal sætte sig hen. Jeg har en pige, der har sin egen madpakke med, da hun ikke kan tåle bestemte fødevarer. Den ene af børnene spørger hvorfor det andet barn ikke må spise det samme som alle de andre børn, jeg forklare at det andet barn ikke kan tåle det samme mad som hende, og for rigtig ondt i maven hvis hun for det forkerte mad.

Alle fire børn viser stor interesse for den ene piges madpakke.

Jeg bruger noget tid på at kigge sammen med alle 4 børn ned i madpakken, for at snakke og se hvad der gemmer sig i den.

Myrterne var på tur til Smørum kirkegård i forbindelse med halloween. Forud for turen talte vi om "De dødes dag", halloween, uhygge og traditioner i forbindelse med dette.

Vi gik samlet til kirkegården og sammen rundt mellem alle gravstenene. Vi talte bl.a. om gamle mennesker, døden, sygdom, traditioner ved begravelse og om livet. Børnene bød ind med fortællinger om eksempelvis bedste-/oldeforældre de har mistet. Da vi kom tilbage til børnehaven tegnede nogle af børnene, uopfordret, tegninger af gravstene og viste dem frem til vennerne.

Efterfølgende kom en forælder og fortalte, at barnet havde været meget begejstret for vores tur og at den havde åbnet op for en god snak i hjemmet angående et familiemedlems død.

Turen skabte et spændende læringsmiljø hvor alle børn kunne deltage ligeværdigt i fællesskabet, både aktivt og som tilskuer, og med stor fokus på traditioner, værdier og kulturelle forskelle. Børnene udviste stor nysgerrighed på selve turen og efterfølgende både fantasi og kreativitet.

Børnehaven:

*Skrubbernes årlige **hyttetur** som er en stor fornøjelse og god LÆRING for både store og små 🏠*

Det er helt sikkert en god opstart for en børnegruppe til SOCIAL UDVIKLING, der bliver dannet gode sociale relationer og alle kan føle sig som en del af et fællesskab. Alle skal og har mulighed for at være med enten til spil, klatre i træer, lege i huler og meget mere. Der er plads til alle 😊

De børn der godt kan "forsvinde" lidt i større grupper bliver her helt sikkert set og hørt - og bliver dermed i løbet af hytteturs dagene og fremover mere modige til selv at turde at tage kontakt til de andre børn i gruppen.

De voksne har tid til nærhed og mulighed for at støtte de der syntes det kan være lidt svært, evt ved at deltage i leg og spil og komme med opbyggende kommentarer og ideer.

Børnene har tid og mulighed for at være mere SELVHJULPNE f.eks. selv at have styr på sit tøj og legetøj der er med i deres rygsække, samt holde orden i garderoben for at kunne finde egne ting igen, for at undgå at skulle lede efter det selv 😊

Være med til at lave mad, dække borde og tælle tallerkner og bestik op til alle, vaske op og sætte ting på plads.

TAGE ANSVAR: for sig selv og hinanden. F.eks. når vi går den lange tur hen til hytten. Gå hånd i hånd og passe på hinanden i trafikken. Være ude uden indhegning og følge de regler som de voksne har sat både ude og inde. Hjælpe hinanden med at huske reglerne og fortælle det til en voksen når en ven har brug for hjælp.

NATUR OG UDELIV er en kæmpe mulighed. Der er ingen legeplads - naturen er en legeplads. Børnene får brugt deres fantasi til at sætte lege igang med grene fra træer, klatre i træer, lave huler og gange i buske, spille bold, lave bål, tegne med kridt og lege en masse skønne og sjove fælles bevægelses lege. Være ude i al slags vejr uanset om det regner, blæser, eller sner, for hytten er ikke stor, så det er kun skønt at bruge det ekstra rum uden for så KROP, SANSER OG BEVÆGELSE bliver virkelig brugt.

Når gruppen er så intensivt sammen et mindre sted i flere dage er der en masse KOMMUNIKATION OG SPROG, alle kommer til orde og bliver hørt både hos vennerne og de voksne. Der bliver stillet og svaret på en masse undrende spørgsmål, snakket og lyttet til egne og hinandens oplevelser. Der bliver leget sanglege med bl.a. rim og remser og ikke mindst læst en masse gode bøger - både selv men også højtlesning sammen med en voksen - skønt 😊

Når gruppen skal på hyttetur er der grobund for et godt FORÆLDRESAMARBEJDE. Forældrene er nemlig meget ind over både før og efter.

De får nogle forskellige informationer fra de voksne i institutionen der skal med, her har forældrene ofte nogle gode spørgsmål som skaber dialog og samarbejde mellem pædagogen og forældre. F.eks. skal børnene på den første hytte dag have alt det med de skal bruge de næste 3 dage i hytten. Barnet skal altså ikke have noget nyt med den næste dag. Her spørger forældrene måske om hvorfor. Så bliver der f.eks. skabt en god snak om, at det er svært for barnet at holde i hånd og passe på sin ven på gå-turen hen til hytten, hvis barnet også skal passe på et stykke legetøj. At barnet skal slæbe det hele selv og holde styr på det. At det også er en god øvelse for både forældre og børn at sætte og få grænser.

Forældrene har også hver nogle opgaver i forhold til hytteturen, her oplever vi kun at forældrene er meget positive over at kunne hjælpe med det de nu lige kan, for at deres barn og de andre børn får en god hyttetur 😊

Opgaven kan være at hente og bringe børnenes bagage, bage kage og boller, hjælpe med oprydning og rengøring og ikke mindst - den store finale ☐ - at stå for fællesspisning for alle forældre, søskende og skrubber den sidste dag i hytten.

Sådan en fællesspisning ryster både forældre, personale og børn godt sammen. Der er tid og mulighed for at børnene viser deres forældre rundt og fortæller om deres oplevelser, personalet fortæller om børnenes gøren og laden og eventuelle nye initiativer. Forældrene kan mødes og snakke med hinanden og måske lave lege aftaler for de børn som er begyndt at lege mere sammen. Alle får en følelse af en fælles oplevelse 😊

Alt sammen foregår i tæt samarbejde med de voksne fra institutionen der skal med på hyttetur.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet (udarbejdes områdevis)

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Område Smørum alle 10 børnehuse inddrager lokalsamfundet i det daglige pædagogiske arbejde. Det betragtes som en vigtig og naturlig del af det dannende element i det pædagogiske arbejde - at barnet får et kendskab til kulturinstitutioner samt et større kendskab til det lokalsamfund, de er en del af.

Vores 10 børnehuse er placeret centralt i Smørum og relativ tæt på hinanden, dog med undtagelse af et enkelt hus, som ligger i en mindre landsby uden for Smørum.

Det betyder, at mange af husene gør brug af de samme tilbud som fx den lokale tennisklub, hvor frivillige tilbyder tennisundervisning til børnehavebørn.

I perioder samarbejdes der med den lokale ungdomsklub Springbrættet, som stiller deres gymnastiksal og –redskaber til rådighed.

Derudover er der ved juletid samarbejder med plejecentre, som fx Porsebakken, om at gå Luciaoptog ligesom de lokale kirker besøges.

Enkelte huse har i fællesskab eller hver for sig lånt den lokale spejderhytte, hvor de har mødtes hele dage hver uge med storgruppebørnene.

Biblioteket i Smørum Kulturhus har over en periode iværksat, at der kom højtlesere ud i husene og læste bøger højt for børnene. Derudover er det muligt at få leveret bogkasser, hvor bøgerne vælges ud fra et tema, som det enkelte børnehus måtte have fokus på, ligesom det er muligt at besøge biblioteket med en gruppe børn. Derudover deltager vi når biblioteket udbyder forskellige kulturelle tilbud, som fx visning af børnefilm og teater, ligesom de stiller udstillingsplads til rådighed for børnenes projekter.

Hvert år har Område Smørum tradition for at afholde en idrætsdag, hvor alle husene mødes på Balsmoseskolens idrætsbane. Hvert hus har ansvar for en aktivitet med beskrivelse af hvad opgaven går ud på.

Tanken med denne tradition er, at styrke sammenhængskraften i Område Smørum. Derudover får børnene en fornemmelse af at være en del af noget større, og måske møder én de kender fra svømning, fodbold, gymnastik etc.

I Område Smørum har vi ligeledes en tradition med, at alle kommende mini-SFO børn kommer en tur til Eksperimentariet. Her får børnene igen mulighed for at møde nogen de kender samt at blive bekendt med hvem de kan møde i mini-SFO'en få måneder efter.

Vi samarbejder med Smørums skole i forbindelse med overgangen fra dagtilbud til skole. For at sikre en tryk overgang for børnene, er der på nuværende tidspunkt ved at blive udarbejdet en kanon over sange og lege, som alle de kommende mini-SFO børn skal lære i deres børnehave, og som de kan lege videre når de starter i mini-SFO. Hvert barn vil desuden få en mappe hvor der skal sættes billeder ind af deres familie, hvor de skal tegne sig selv og svare på nogle spørgsmål om hvad de kan lide etc. Denne mappe følger med over i mini-SFO.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø (udarbejdes af den enkelte daginstitution)

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø integreres i det pædagogiske læringsmiljø?

Brug gerne praksisfortællinger.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv.

Fysisk, pædagogisk læringsmiljø

H er tre år gammel og har svært ved at koncentrere sig til spisning, da der er mange lyde fra køkkenet som forstyrrer hans koncentration. Den voksne stiller en støjskærm op og skærmer således for udsynet til køkkenet og fortæller H, at nu skal vi have opmærksomhed på maden og vennerne omkring bordet.

I og med at støjskærmen skærmer for udsynet til køkkenet, skaber den voksne således et rum i rummet til hjælp til større koncentration og fordybelse.

Psykisk, pædagogisk læringsmiljø

Vi sidder til samling og mange af børnene har hånden oppe. De fortæller hver især og da der umiddelbart ikke er flere hænder i vejret, går den voksne videre. Et barn (K) skifter tydeligt ansigtsudtryk og ser pludselig meget vred ud. Den voksne spørger ham hvad der er i vejen og påpeger at han ser vred ud. K vil ikke umiddelbart fortælle hvad der er i vejen og den voksne beder en anden voksne overtage samlingen og sætter sig hen til K og tager ham på skødet. Hun spørger om han er vred eller ked af det og om hvad der skete. K svarer; "Du så ikke mig." Den voksne svarer, at det er hun ked af, at hun gerne vil høre hvad K ville sige og om han vil fortælle det til hende nu. K fortæller og derefter spørger den voksne ham igen, om han er glad igen nu. Det er han og samlingen kan fortsætte.

Den voksne anerkender barnet og hans følelser og giver ham plads til at reagere, på trods af at samlingen er i gang.

Den voksne gør brug af ICDP og samspilstema 1-4.

Æstetisk, pædagogisk læringsmiljø

I forbindelse med eksempelvis højtider såsom halloween og jul, arbejder vi meget med kreative processer og bruger "produkterne" som udsmykning i huset.

Vi bruger børnenes kreationer og anerkender herved både deres, fantasi, kreativitet og evne til eksempelvis selvhjulpenhed. Børnene kan se deres egne ting og ser at deres kreativitet bliver anerkendt og værdsat.

.....

Du kan læse mere om **den styrkede pædagogiske læreplans** rammer og indhold her:

https://emu.dk/sites/default/files/2019-03/7044%20EVA%20SPL%20Publikation_web_1.pdf

Du kan læse mere om **evaluerende pædagogisk praksis** her:

<https://emu.dk/dagtilbud/en-paedagogisk-laereplan/evaluerende-paedagogisk-praksis>

Du kan læse mere om **redskab til selvevaluering** her:

<https://emu.dk/dagtilbud/en-paedagogisk-laereplan/redskab-til-selvevaluering>

Du kan læse mere om **redskab til forankringsproces** her:

<https://emu.dk/dagtilbud/en-paedagogisk-laereplan/redskab-til-forankringsproces>

Du kan læse mere om **forældresamarbejde** her:

<https://emu.dk/dagtilbud/en-paedagogisk-laereplan/foraeldresamarbejde>

Du kan læse mere om **samspil og relationer i det pædagogiske læringsmiljø** her:

<https://emu.dk/dagtilbud/en-paedagogisk-laereplan/samspil-og-relationer-i-det-paedagogiske-laeringsmiljo>